

EAPC - Gestió de la informació: transparència i protecció de dades

Cap a una societat més igualitària. La perspectiva de gènere i les dades obertes

14-03-2022

Estem vivint en una societat de la informació en què les dades tenen un paper destacat. La tecnologia i, especialment, les tecnologies emergents, com la intel·ligència artificial, generen un gran volum de dades. Cal, doncs, fer una bona gestió de la informació per no desenvolupar polítiques esbiaixades i desiguals.

Els ciutadans, com a centre de la nostra activitat pública, ens demana cada cop més el desplegament de polítiques basades en unes dades fiables i de qualitat per no deixar exclòs a ningú. Un dels principis d'un bon govern obert és dotar els ciutadans d'una visió transparent de les dades que gestiona la Generalitat de Catalunya. L'obertura de dades és una de les eines necessàries per poder-les analitzar, combinar i extreure la màxima informació possible.

Ara bé, cal tenir en compte que l'obertura de dades es fa pensant a incloure informació que permeti avançar amb la igualtat. Una de les claus per a una **obertura orientada a un propòsit** és incorporar la perspectiva de gènere en la publicació de dades per conèixer què passa a la societat i visibilitzar les realitats ocultes. Per això, les dones s'han de poder veure representades en la informació que es publica i així permetre identificar tendències i possibles desigualtats o biaixos. És un punt de partida per a la presa de decisions i el disseny de polítiques públiques molt més adaptades a les necessitats concretes dels col·lectius més vulnerables. La Direcció General de Dades Obertes, Transparència i Col·laboració impulsa i treballa des de fa anys en la prioritització de l'**obertura de dades amb perspectiva de gènere al portal de dades obertes**: des de la incorporació d'aquesta necessitat com a eix estratègic en els plans de govern obert, fins a la difusió de jornades enfocades a compartir el coneixement après.

És necessari incorporar la **transversalitat de gènere** en totes les fases de la vida de la dada oberta, des que es recull fins que es publica. Ara bé, no tots els conjunts de dades són susceptibles d'incorporar la perspectiva de gènere. Per exemple, la dimensió de gènere no té efecte pel que fa a les dades de qualitat de l'aire. A data d'avui, el portal disposa d'un 56% de conjunts de dades amb

dimensió de gènere. Aquesta xifra va augmentant constantment i els departaments de la Generalitat de Catalunya treballen perquè tots els conjunts de dades en disposin sempre que puguin comptar amb aquest component.

Un dels eixos de treball prioritaris dels últims anys ha estat l'obertura de nous conjunts de dades que incorporen informació relacionada amb la promoció de la igualtat de gènere o amb la realitat que pateixen moltes dones a causa de la violència masclista. L'[informe tècnic](#) elaborat per Liquen Data Lab recull propostes d'obertura de dades amb perspectiva de gènere prioritàries per a l'Administració, i ha servit de guia, precisament, per poder treballar en aquestes obertures.

No només es treballa en la publicació de conjunts de dades en obert amb perspectiva de gènere, sinó també en l'impuls i el suport per crear visualitzadors a partir de dades obertes. Aquests visualitzadors proporcionen indicadors que poden ser una eina potent per dissenyar polítiques públiques amb perspectiva de gènere.

Alguns d'aquests exemples de conjunts de dades rellevants i alguns dels seus visualitzadors són els punts del [Servei d'informació i atenció a la Dona](#) (SIAD) que ofereix l'Institut Català de la Dona del Departament Igualtat i Feminismes. També donem accés a la informació relacionada amb les atencions fetes als SIAD, l'evolució de les trucades a la [línia contra la violència masclista](#) o els conjunts de dades relacionats i un [visor de dades sobre la mutilació genital femenina](#) proporcionat pels Mossos d'Esquadra.

Pel que fa a la difusió, cal esmentar el setè volum de la col·lecció de Govern Obert, "[Les dades obertes i la intel·ligència artificial, eines per a la igualtat de gènere](#)". L'equip de dones periodistes Storydata va coordinar un volum d'entrevistes fetes a deu dones amb experiència i coneixements profunds sobre la perspectiva de gènere aplicada a les dades. La publicació posa de manifest dos elements clau: la mancança de polítiques públiques fetes a partir de dades representatives de tota la societat i la constatació de la importància i el potencial de les dades obertes.

Estem en el camí per posar els fonaments necessaris per una societat més igualitària proporcionant la perspectiva de gènere al procés de publicació de dades obertes. Ara bé, encara tenim l'exemple recent de dades dels estudis dels efectes secundaris de les vacunes contra la covid-19, en què les dades utilitzades no tenien en compte aquesta perspectiva i, com s'ha vist *a posteriori*, s'han detectat biaixos en els estudis. No només cal caminar, sinó que cal incrementar la conscienciació dels productors de dades per incorporar, sempre que es pugui, la informació de gènere. Com més informació de qualitat s'utilitzi en el disseny de les polítiques públiques, més bons i igualitaris són els resultats d'aplicar-les.

Més informació: [Dades obertes i gènere](#).

Xesca Serra Cursach

Cap de l'Àrea de Dades Obertes del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert